

BUCUREȘTI: Piața Presei Libere, Nr. 1, corp C 3, etaj 3, camerele 314, 315, 316

Tel: 021 311 71 97 * Fax: 021 310 71 66 ; E-mail: aor@aor.ro * www.aor.ro

PREȘEDINTE
A.O.R.

NĂVODARI: str. Dobrogei, nr.1, județul Constanța

Tel: 0241 761 603 ; 0241 760 353 * Fax: 0241 761 606

E-mail: secretariat@primaria-navodari.ro * www.primaria-navodari.ro

E-mail: mateinavodari@yahoo.com * www.mateinavodari.ro

PREȘEDINTE
EXECUTIV A.O.R.

HÂRȘOVA: Tel. / Fax: 0241 872 241 ; 0744 385 323 ;

E-mail: ionel_chirita_apl@yahoo.com * www.ionelchirita.ro

COMUNICAT DE PRESĂ

Referitor la:

Efectele noului mecanism al echilibrării bugetelor locale impus prin Legea nr.186-2014 a bugetului de stat pe anul 2015

SITUAȚIE DE FAPT, CAUZE, CONSECINȚE și PROPUNERI

Jumătate dintre orașe între bucurie și extaz, iar cealaltă jumătate între dezamăgire și agonie

Asociația Orașelor din România salută și susține toate inițiativele, demersurile menite să contribuie la dezvoltarea capacității administrative a administrației publice locale, inclusiv cele legate de asigurarea veniturilor necesare acoperirii cheltuielilor curente pentru realizarea atribuțiilor și competențelor stabilite prin lege, specifice fiecărei unități administrativ-teritoriale/subdiviziuni administrativ-teritoriale, precum și a cheltuielilor curente respective fiind consecventă principiului asigurării **bugetul minim de funcționare** pentru care AOR pledează din 2001 când a pus în discuție prima dată acest concept.

În toată această perioadă, pe parcursul a 14 ani, Asociația Orașelor din România a pledat ca distribuirea sumelor de echilibru să se facă după o analiză corespunzătoare astfel încât să asigure **un buget minim de funcționare** care să țină cont de: numărul de locuitori; suprafața intravilană; lungimea drumurilor locale, a rețelelor de apă și canalizare, a rețelelor de iluminat public (a numărului de corpuri de iluminat); gradul de colectare a impozitelor și taxelor locale, sumele necesare pentru cofinanțarea proiectelor cu finanțare nerambursabilă; organizarea și funcționarea unor servicii publice (licee; spitale; creșe; servicii de evidență informatizată a persoanei; case de cultură; centre permanente pentru persoane în vârstă și alte servicii sociale; poliție locală; gropi ecologice sau stații de transfer, servicii de furnizare agent termic și apă caldă ș.a.) care deservește pe lângă locuitorii acestor orașe și locuitorii din comunele învecinate.

Prin Legea nr.186/2014 a bugetului de stat pe anul 2015, s-a aprobat ca în anul 2015 prin derogare de la prevederile art.33 alin.(2)-(5) din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, echilibrarea bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județelor să se facă prin asigurarea unor limite de venituri proprii pe categorii de unități administrativ-teritoriale, luând în calcul veniturile proprii realizate pe anul 2013, astfel:

- a) 1.500.000 lei pentru comune;
- b) 6.000.000 lei pentru orașe;
- c) 20.000.000 lei pentru municipii;
- d) 50.000.000 lei pentru municipii reședințe de județ;
- e) 80.000.000 lei pentru județe.

În urma adoptării acestor limite de venituri proprii pe categorii de unități administrativ-teritoriale autoritățile administrației publice locale doar mai puțin de jumătate dintre cele 3181 comune, orașe și municipii pot avea speranța că vor avea sumele necesare pentru asigurarea funcționării unor servicii de strictă necesitate oricărei comunități cum ar fi: asigurarea funcționării primăriei și asigurarea drepturilor salariale ale angajaților din primărie și al serviciilor din subordine; o dotare corespunzătoare și condiții decente pentru desfășurarea activității unităților școlare și a celor medicale; asigurarea siguranței cetățeanului care să cuprindă cel puțin iluminatul nocturn și servicii pentru asigurarea ordinii publice și a siguranței cetățeanului (poliție locală și alte servicii de pază și protecție); servicii de asistență socială pentru persoanele aflate în situații de dificultate (persoane în vârstă, persoane aflate în dificultate sau victime ale violenței domestice și a abuzului fizic), a unei infrastructuri instituționale și edilitar-urbane funcționale.

Prin urmare, Asociația Orașelor din România crede că în cazul acestor uat-uri alocarea sumelor prevăzute de HG 14/14.01.2015 privind repartizarea pe unități administrativ-teritoriale a sumelor din cota de 18,5% din impozitul pe venit și a sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale, reprezintă un pas esențial pentru asigurarea bugetului minim de funcționare a acestor uat-uri.

Din păcate, în lipsa unei fundamentări corecte și în lipsa unei consultări cu structurile asociative ale unităților administrativ-teritoriale, au fost comise mai multe erori, esențiale în demersul pentru o echilibrare corectă a bugetelor locale pentru cealaltă jumătate a unităților administrativ-teritoriale.

În acest fel 661 de unități administrativ-teritoriale (512 comune, 88 orașe și 61 municipii) au fost excluse de la prima etapă a echilibrării primind sume ne semnificative în cea de-a doua etapă (de regulă câteva zeci sau sute de lei) la care se adaugă aproximativ 1.000 uat-uri (comune, orașe și municipii) care au primit sume de echilibrare mai mici decât anul trecut. Pentru orașe când spunem mai puțin decât anul trecut ne referim la sume de până la 3-4 milioane lei, care reprezintă o pierdere de aproximativ un sfert din bugetele orașelor respective, în unele cazuri chiar mai mult.

Stabilirea limitelor de venituri proprii pe categorii de unități administrativ-teritoriale, luând în calcul veniturile proprii realizate pe anul 2013, în cadrul aceleiași categorii de unități administrativ-teritoriale (comune, orașe, municipii sau județe) s-a făcut fără să se țină cont de criteriile reale care diferentiază unități administrativ-teritoriale în problemele pe care le au și pentru a căror rezolvare sunt îndreptățite să reclame respectarea art. 9, alin. 1 din **Cartea europeană a autonomiei locale** „*Colectivitățile locale au dreptul în cadrul politicii economice naționale la resurse proprii suficiente de care ele pot dispune în mod liber în exercițiul competențelor lor.*” ratificată de România prin Legea nr. 199 din 1997.

Analizând Legea nr.186/2014 a bugetului de stat pe anul 2015 și H.G.14/2015 constatăm că:

1. O comună cu o populație de până în 1.000 de locuitori (sunt aproape 100 de comune) are aceeași limită de venituri de 1.500.000 lei ca o comună de peste 10.000 de locuitori (sunt 35 astfel de comune) sau mai mult.

Un oraș cu o populație de până în 3.000 de locuitori are aceeași limită de venituri de 6.000.000 lei ca un oraș de 20.000 până la 40.000 de locuitori (sunt 15 de astfel de orașe).

Un municipiu de până în 12.000 de locuitori (mun. Orșova sau mun. Beiuș) are aceeași limită de venituri de 20.000.000 lei cu un municipiu de 60.000-70.000 de locuitori (mun. Hunedoara, mun. Bârlad, mun. Roman ș.a.).

2. Limitele de venituri sunt stabilite cu totul arbitrar și în cazul unităților administrativ-teritoriale de aceeași dimensiune, dar de tipuri diferite (comune, orașe sau municipii). Astfel, o unitate administrativ-teritorială de aprox 11.000-13.000 de locuitori are limita de venituri de 1.500.000 lei dacă este comună, 6.000.000 lei dacă este oraș și 20.000.000 lei dacă este municipiu.

ATENȚIE:

Nu este de înțeles și nici nu poate fi acceptat ca un oraș cu de 20.000 până la 40.000 de locuitori (sunt 15 de astfel de orașe) să aibă o limită de venituri de 6.000.000 lei în timp ce un municipiu de până în 12.000 de locuitori sau de 15.000 de locuitori (sunt 16 astfel de municipii) să aibă o limită de venituri de 20.000.000 lei.

3. Nici suprafața diferită în cazul unităților administrativ-teritoriale de același tip, cu aceeași populație, nu contează, uat-urile având aceeași limită de venituri de 1.500.000 lei dacă este comună, 6.000.000 lei dacă este oraș și 20.000.000 lei dacă este municipiu (exemple: comuna Lipănești, jud Prahova cu o populație de 5.344 și o suprafață de 360 de hectare în comparație cu comuna Vișeu de Jos; avem orașe și municipii care la aceeași populație au suprafețe intravilane de 3-4 ori mai mari).
4. Alte elemente importante pentru echilibrare au fost omise sau eronat luate în calcul:
 - a. Deși unele unități administrativ-teritoriale au un număr mare de sate aparținătoare (exemplu: Comuna Cornereva, jud. Caraș Severin, are în componența 40 sate, iar Orașul Săliște are în componență 9 sate) ceea ce le deosebește de cele care nu au sate aparținătoare, pe tipuri de unități administrativ-teritoriale avem aceleași limite de venituri (1.500.000 lei pentru comune și 6.000.000 lei pentru orașe);
 - b. Nu a contat nici numărul dublu/triplu sau mai mare de număr de kilometri de drumuri sau de rețele de apă sau canalizare și nici numărul dublu/triplu sau mai mare de număr de lămpi din rețeaua de iluminat public în cazul unităților administrativ-teritoriale cu suprafețe mari sau/și număr mare de sate;
 - c. La stabilirea limitelor de venituri proprii pe categorii de unități administrativ-teritoriale au fost luate în calcul veniturile proprii realizate pe anul 2013, venituri proprii ocazionale rezultate din vânzarea unor clădiri, terenuri sau alte bunuri care nu se mai realizează în 2015;

5. La diferențierea dintre limitele de venituri pe tipuri de unități administrativ-teritoriale (1.500.000 lei pentru comune; 6.000.000 lei pentru orașe; 20.000.000 lei pentru municipii) nu s-a luat în calcul că unele unități administrativ-teritoriale cu precădere majoritatea orașelor și municipiilor, față de celelalte unități administrativ-teritoriale, au în plus: licee, spitale, creșe, evidență informatizată a persoanei, casa de cultură, centre permanente pentru persoane în vârstă și alte servicii sociale, poliție locală și alte servicii care deservesc pe lângă locuitorii orașului și locuitorii din comunele învecinate;
Exemplu: orașul Comănești are spital - cu un număr 120 de paturi - liceu, 5 școli generale, 5 grădinițe, creșe, serviciu de evidență informatizată a persoanei, societăți de gestionare a unor servicii publice locale pentru managementul apei, pentru managementul deșeurilor, pentru transport local, alte servicii)

6. Analizând H.G.14/2015 constatăm că *unitățile administrativ-teritoriale medii și mari au în continuare surse financiare insuficiente pentru ca autoritățile administrației publice locale să poată îndeplini atribuțiile prevăzute de lege și să asigure servicii publice complete, diverse, de calitate și accesibile tuturor cetățenilor – componente ale calității vieții în comunitățile locale.*

Exemplul 1:

Comună mică	Comuna mare
- Comuna Bunila, din jud. Hunedoara cu o populație de 330 de locuitori primește la echilibrare 1.347 mii lei (614 mii din cota de 18,5% + 728 mii din sumele de TVA) având o alocare de 4,047 mii lei/locuitor și un buget de 1.500 mii lei, prin urmare 4,545 mii lei/locuitor;	- Comuna Belcești, din jud. Iași cu o populație de 11.019 de locuitori primește la echilibrare 662 mii lei (556 mii din cota de 18,5% + 106 mii din sumele de TVA) având o alocare de 0,060 mii lei/locuitor și un buget de 1.500 mii lei, prin urmare 0,136 mii lei/locuitor;
- Comuna Gogoșu, din jud. Dolj cu o populație de 662 de locuitori primește la echilibrare 1.165 mii lei (681 mii din cota de 18,5% + 484 mii din sumele de TVA) având o alocare de 1,760 mii lei/locuitor și un buget de 1.500 mii lei, prin urmare 2,266 mii lei/locuitor;	- Comuna Sadova, din jud. Dolj cu o populație de 8.464 de locuitori primește la echilibrare 441 mii lei (258 mii din cota de 18,5% + 183 mii din sumele de TVA) având o alocare de 0,052 mii lei/locuitor și un buget de 1.500 mii lei, prin urmare 0,177 mii lei/locuitor;

Exemplul 2:

Oraș mic	Oraș mediu
- Orașe cu o populație de 3 - 4 mii de locuitori primesc la echilibrare 3 - 5 milioane lei având o alocare de 1,3 - 1,5 mii lei/locuitor și un buget de 6.000 mii lei, prin urmare până la 3,5 mii lei/locuitor;	- Orașul Dăbuleni, din jud. Dolj cu o populație de 12.211 de locuitori primește la echilibrare 2.733 mii lei (1.597 mii din cota de 18,5% + 1.136 mii din sumele de TVA) având o alocare de 0,224 mii lei/locuitor și un buget de 6.000 mii lei, prin urmare 0,491 mii lei/locuitor;
	- Orașul Dărmănești, din jud. Bacău , cu o populație de 14.321 de locuitori primește la echilibrare 2.316 mii lei (872 mii din cota de 18,5% + 2.316 mii din sumele de TVA) având o alocare de 0,162 mii lei/locuitor și un buget de 6.000 mii lei, prin urmare 0,419 mii lei/locuitor;

Exemplul 3:

Municipiu mic	Municipiu mediu
<p>- Municipiul Orșova, din jud. Mehedinți, cu o populație de 11.945 de locuitori primește la echilibrare 12.882 mii lei (1.817 mii din cota de 18,5% + 11.065 mii din sumele de TVA) având o alocare de 1,078 mii lei/locuitor și un buget de 20.000 mii lei, prin urmare 1,674 mii lei/locuitor;</p>	<p>- Municipiul Medgidia, din jud. Constanța cu o populație de 42.967 de locuitori primește la echilibrare 2.043 mii lei (2.043 mii din cota de 18,5% + 0 mii din sumele de TVA) având o alocare de 0,048 mii lei/locuitor și un buget de 20.000 mii lei, prin urmare 0,465 mii lei/locuitor;</p>
<p>- Municipiul Beiuș, din jud. Bihor cu o populație de 10.962 de locuitori primește la echilibrare 10.592 mii lei (6.660 mii din cota de 18,5% + 3.932 mii din sumele de TVA) având o alocare de 0,966 mii lei/locuitor și un buget de 20.000 mii lei, prin urmare 1,824 mii lei/locuitor;</p>	

Exemplul 4:

Oraș de aproximativ 12.000 locuitori	Municipiu de aproximativ 12.000 locuitori
<p>- Orașul Tândărei, din jud. Ialomița, cu o populație de 13.222 de locuitori primește la echilibrare 238 mii lei (44 mii din cota de 18,5% + 194 mii din sumele de TVA) având o alocare de 0,018 mii lei/locuitor și un buget de 6.000 mii lei, prin urmare 0,454 mii lei/locuitor;</p>	<p>- Municipiul Orșova, din jud. Mehedinți, cu o populație de 11.945 de locuitori primește la echilibrare 12.882 mii lei (1.817 mii din cota de 18,5% + 11.065 mii din sumele de TVA) având o alocare de 1,078 mii lei/locuitor și un buget de 20.000 mii lei, prin urmare 1,674 mii lei/locuitor;</p>
<p>- Orașul Moldova Nouă, din jud. Caraș-Severin, cu o populație de 12.565 de locuitori primește la echilibrare 359 mii lei (69 mii din cota de 18,5% + 290 mii din sumele de TVA) având o alocare de 0,029 mii lei/locuitor și un buget de 6.000 mii lei, prin urmare 0,477 mii lei/locuitor;</p>	<p>- Municipiul Beiuș, din jud. Bihor, cu o populație de 10.962 de locuitori primește la echilibrare 10.592 mii lei (6.660 mii din cota de 18,5% + 3.932 mii din sumele de TVA) având o alocare de 0,996 mii lei/locuitor și un buget de 20.000 mii lei, prin urmare 1,824 mii lei/locuitor;</p>

7. Din cauza faptului că stabilirea limitelor de venituri proprii pe categorii de unități administrativ-teritoriale s-a făcut fără să se țină cont de numărul de locuitori, de suprafață și de celelalte criterii, cu luarea în calcul a unor venituri ocazionale din anul 2013, în cadrul aceleiași categorii de unități administrativ-teritoriale (comune, orașe, municipii sau județe) unitățile administrativ-teritoriale medii și mari sunt dezavantajate în raport cu unitățile administrativ-teritoriale mici, la toate categoriile de unități (comune, orașe, municipii sau județe).

ATENȚIE:

Pentru un oraș de 20.000 - 30.000 locuitori salariile pentru funcționarea primăriei sunt de 3.500.000 - 4,0 milioane lei, adică între 55-65% din bugetul echivalent limitelor de venituri proprii.

Restul cheltuielilor de unde vor fi susținute ?

8. Unele unități administrativ-teritoriale medii și mari își ating limitele de venituri pe tipuri de unități administrativ-teritoriale (1.500.000 lei pentru comune; 6.000.000 lei pentru orașe; 20.000.000 lei pentru municipii) din fiscalitatea locală (în special din taxele și impozitele locale), excluderea acestora de la echilibrare neavând o susținere argumentată.

ATENȚIE:

Belcești nu este o comună bogată, dar are peste 11.000 de locuitori.

Filiași nu este un oraș bogat dar are aproape 20.000 de locuitori.

Hunedoara nu este un municipiu bogat dar are aproape 70.000 de locuitori.

9. Sistemul de echilibrare propus demotivează colectarea taxelor și impozitelor locale în unități administrativ-teritoriale care primesc mulți bani, favorizându-le să nu depună diligențele necesare în încasări, și defavorizând unități administrativ-teritoriale care se străduiesc să încaseze impozite și taxe (inclusiv prin executări silite), gradul de colectare a veniturilor proprii nemaifiind o acțiune importantă în alimentarea bugetului local.

ATENȚIE:

A evaluat cineva efectele „**CAPITOLULUI XI - Facilități comune - Art. 286 - Scutiri și facilități stabilite de consiliile locale**” din Legea 571/2003 actualizată 2013 privind Codul Fiscal ?

(1) Consiliul local poate acorda scutire de la plata impozitului pe clădiri sau o reducere a acestuia pentru o clădire folosită ca domiciliu de persoană fizică ce datorează acest impozit.

(2) Consiliul local poate acorda scutire de la plata impozitului pe teren sau o reducere a acestuia pentru terenul aferent clădirii folosite ca domiciliu al persoanei fizice care datorează acest impozit.

(3) Consiliul local poate acorda scutire de la plata impozitului pe clădiri și a impozitului pe teren sau o reducere a acestora pentru persoanele ale căror venituri lunare sunt mai mici decât salariul minim brut pe țară ori constau în exclusivitate din indemnizație de șomaj sau ajutor social.

ÎNTREBARE: Va mai exista interes pentru colectarea impozitelor și taxelor locale în uat-urile care își asigură funcționarea din sumele primite prin noul sistem de echilibrare dacă aceste sume primite reprezintă 60%; 70%; 80% sau chiar aproape 90% din bugetul uat-ului ?

10. Așa cum am arătat în exemplele de mai sus, acest sistem de echilibrare a bugetelor locale crează mari discrepanțe în ceea ce privește sumele disponibile în bugetul local raportate la numărul de membri ai colectivității locale.

ATENȚIE:

Avem multe comune cu buget de 5,000 mii lei/locuitor (două dintre ele având chiar peste 10,000 mii lei/locuitor) în timp ce avem foarte multe comune cu buget mai mic de 0,200 mii lei/locuitor.

Avem orașe cu buget de 2,000 mii lei/locuitor, în timp ce avem multe orașe cu buget mai mic de 0,400 mii lei/locuitor.

Avem municipii cu buget de 1,600 mii lei/locuitor, în timp ce avem multe orașe cu bugete mai mici de 0,600 mii lei/locuitor.

11. Multe dintre unitățile administrativ-teritoriale care nu mai primesc sume de echilibrare sau primesc sume mici, nu vor putea să își mai susțină finanțarea investițiilor derulate cu fonduri externe nerambursabile și, de asemenea, nu vor putea să își mai susțină unele servicii publice de interes local, finanțate din bugetul propriu.

ATENȚIE:

Aprecierea la gramadă, fără să ia în calcul numărul și mai ales valoarea proiectelor, nu poate fi un demers acceptabil pentru alocarea sumelor de echilibrare pentru susținerea proiectelor cu finanțare europeană.

Prin urmare, așa cum au menționat cei prezenți la întâlnirea cu Domnul Darius-Bogdan Vâlcov, Ministerul Finanțelor Publice și Doamna Sirma Caraman, Secretar de Stat la Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, din 21.01.2015, principiul asigurării unor bugete minime de funcționare prin stabilirea limitelor de venituri conform Legii nr.186/2014 a bugetului de stat pe anul 2015 este binevenit, asigurând în aproape jumătate dintre orașe, funcționarea unor servicii de strictă necesitate, de care ar trebui să beneficieze oricare comunitate, precum și îndeplinirea atribuțiilor autorităților administrației publice locale.

Deasemeni, Asociația Orașelor din România reafirmă poziția fermă exprimată ca pentru mai bine de 50 % dintre orașele țării (aproximativ 110 orașe) care nu primesc sume de echilibrare în prima etapă a echilibrării sau care primesc sume de echilibrare mai mici decât în anii anteriori această procedură de echilibrare trebuie corectată prin mărirea limitelor de venituri proprii în cadrul aceluiași categorii de unități administrativ-teritoriale pornind de la limitele stabilite prin Legea nr.186/2014 a bugetului de stat pe anul 2015 (de la 1.500.000 lei pentru comune, de la 6.000.000 lei pentru orașe și de la 20.000.000 lei pentru municipii), prin luarea în calcul: a numărului de locuitori; suprafeței intravilane; lungimii drumurilor locale, a rețelelor de apă și canalizare, a rețelelor de iluminat public (a numărului de corpuri de iluminat); a gradului de colectare a impozitelor și taxelor locale; a sumelor necesare pentru cofinanțarea proiectelor cu finanțare nerambursabilă; precum și organizarea și funcționarea unor servicii publice (licee; spitale; creșe; servicii de evidență informatizată a persoanei; case de cultură; centre permanente pentru persoane în vârstă și alte servicii sociale; poliție locală; gropi ecologice sau stații de transfer, servicii de furnizare agent termic și apă caldă ș.a.) care deservește pe lângă locuitorii acestor unități și locuitorii din comunele învecinate.

Pentru bugetele din 2015 ale celor aproximativ 110 orașe care nu primesc sume de echilibrare în prima etapă a echilibrării sau care primesc sume de echilibrare mai mici decât în anii anteriori, Asociația Orașelor din România solicită Ministerului Finanțelor Publice și Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, pentru primele două trimestre, alocarea unor sume care să acopere sumele necesare astfel încât toate unitățile administrativ-teritoriale să primească în anul 2015, cel puțin sumele primite în anul 2014, urmând ca în trimestrul al treilea să fie adăugate sumele de echilibrare rezultate ca urmare a stabilirii noilor limite de venituri pe categorii de unități administrativ-teritoriale conform criteriilor din paragraful anterior.

Deasemeni, solicităm Ministerului Finanțelor Publice și Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice o consultare reală între părți atât în cadrul Comitetului de finanțe publice locale care nu mai funcționează de multă vreme, cât și în cadrul procedurilor de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative, prevăzute de HG 521/2005 și urgentarea elaborării Codului Finanțelor Publice care să reunească și să armonizeze Legea 273/2006 privind finanțele publice locale, Codul fiscal și Codul de procedură fiscală și care să corecteze erorile din cadrul acestor legi.

În speranța unui dialog cât mai bun cu toți partenerii, pentru rezolvarea rapidă și pe cale de parteneriat, folosind bunele practici ale activităților de administrație publică din orașe, Asociația Orașelor din România dorește să contribuie la rezolvarea problemelor privind continuarea reformei în administrația publică bazată pe creșterea autonomiei colectivităților locale și descentralizare.

**București
19.02.2015**

Consiliul Director AOR

